

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 10 lutego 2021 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym

(druk nr 315)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym zmierza do zwiększenia bezpieczeństwa pieszych poruszających się po drogach, poprzez przyznanie im pierwszeństwa przy wchodzeniu na przejście dla pieszych, wprowadzenie zakazu używania telefonów komórkowych i innych podobnych urządzeń w czasie przechodzenia przez jezdnię, a także obniżenie dopuszczalnej prędkości pojazdów na obszarze zabudowanym do 50 km/h również w godzinach nocnych.

Ustawa wprowadza także zakaz jazdy bez zachowania odpowiedniej odległości od pojazdu poprzedzającego (tzw. jazdy na zderzak), na autostradach i drogach ekspresowych.

Jak wynika z uzasadnienia do projektu ustawy, mimo ogólnej poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w latach 2016–2018 wzrosła liczba śmiertelnych wypadków na przejściach dla pieszych. Wzrost ten w 2018 r. w stosunku do roku 2017 wyniósł około 4,4%, do roku 2016 – 7,8%, a do roku 2015 – 15,9%. W 2018 r. odnotowano 3759 wypadków spowodowanych nieprawidłowymi zachowaniami kierujących pojazdami wobec pieszych, obejmującymi nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu na przejściu dla pieszych oraz na innych odcinkach jezdni.

W celu ograniczenia ryzyka kolizji pieszego z pojazdem na przejściu dla pieszych, rozszerzono dotychczasowy obowiązek zachowania szczególnej ostrożności podczas przechodzenia przez jezdnię lub torowisko, również na pieszego wchodzącego na jezdnię lub torowisko (art. 13 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym).

Jednocześnie zaproponowano modyfikację art. 26 ust. 1 ustawy – Prawo o ruchu drogowym. Dotychczas przepis ten zobowiązuje kierującego pojazdem, zbliżającego się do przejścia dla pieszych, do zachowania szczególnej ostrożności i ustąpienia pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu.

Zmiana sprowadza się do tego, aby kierujący pojazdem (z wyłączeniem tramwaju), który zbliża się do przejścia dla pieszych, poza zachowaniem szczególnej ostrożności i ustąpieniem pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu dla pieszych – był również obowiązany do zmniejszenia prędkości tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego znajdującego się w tym miejscu lub na nie wchodzącego, a także do ustąpienia pierwszeństwa pieszemu wchodzącemu na przejście.

Na podstawie art. 26 ust. 1a, kierujący tramwajem, zbliżając się do przejścia dla pieszych, będzie obowiązany zachować szczególną ostrożność, zmniejszyć prędkość tak, aby nie narazić na niebezpieczeństwo pieszego znajdującego się na przejściu i ustąpić mu pierwszeństwa.

W art. 14 pkt 7 Prawa o ruchu drogowym zaproponowano wprowadzenie regulacji zakazującej pieszemu korzystania z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń ograniczających ocenę bezpieczeństwa na jezdni lub torowisku, podczas wchodzenia na jezdnię lub torowisko oraz na przejściu dla pieszych.

W art. 20 w ust. 1 Prawa o ruchu drogowym przyjęto zasadę, iż prędkość dopuszczalna pojazdu albo zespołu pojazdów na obszarze zabudowanym wynosi 50 km/h bez względu na porę doby, zamiast obecnych 60 km/h w godzinach 23:00–5:00 oraz 50 km/h w pozostałych godzinach.

W art. 19 w ust. 3a Prawa o ruchu drogowym uregulowano zasadę zachowania odpowiedniego odstępu między pojazdami na drogach szybkiego ruchu i zdefiniowano minimalny odstęp między pojazdami.

Kierujący pojazdem podczas przejazdu autostradą i drogą ekspresową będzie obowiązany zachować minimalny odstęp między pojazdem, którym kieruje, a pojazdem jadącym przed nim na tym samym pasie ruchu.

Odstęp ten wyrażony w metrach przyjęto jako nie mniejszy niż połowa liczby określającej prędkość pojazdu, którym porusza się kierujący, wyrażonej w kilometrach na godzinę.

Obowiązek zachowania minimalnego odstępu nie będzie stosowany tylko podczas manewru wyprzedzania.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 25. posiedzeniu w dniu 21 stycznia br. pochodziła z przedłożenia rządowego (druk sejmowy nr 802, wpłynął do Marszałka Sejmu w dniu 25 listopada 2020 r.).

Projekt został skierowany do I czytania w Komisji Infrastruktury. W II czytaniu do projektu zgłoszono 36 poprawek, z których Komisja rekomendowała posłom przyjęcie jednej, przesuwałej termin wejścia w życie ustawy na dzień 1 czerwca 2021 r.

Za przyjęciem ustawy głosowało 423 posłów, przy 22 głosach przeciw i 4 głosach wstrzymujących się.

III. Uwagi

1) Zgodnie z art. 14 pkt 8 Prawa o ruchu drogowym (art. 1 pkt 2 noweli), **zabrania się korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego podczas wchodzenia lub przechodzenia przez jezdnię lub torowisko oraz na przejściu dla pieszych** – w sposób, który prowadzi do ograniczenia możliwości obserwacji sytuacji na jezdni, torowisku lub przejściu dla pieszych.

Ponieważ w świetle art. 2 pkt 11 Prawa o ruchu drogowym, przejście dla pieszych jest częścią jezdni lub torowiska (a także drogi rowerowej), dookreślenie, iż pieszy nie może korzystać z urządzenia elektronicznego rozpraszającego jego uwagę także na przejściu dla pieszych, można rozumieć w sposób, który jest być może niezamierzony przez ustawodawcę.

Zakaz używania takich urządzeń na przejściu dla pieszych (a więc podczas przechodzenia przez przejście, ale już nie podczas wchodzenia na nie) można bowiem traktować jako wyjątek od zasady, zgodnie z którą zabrania się korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego zarówno podczas wchodzenia, jak i przechodzenia przez jezdnię lub torowisko.

Jeśli nie to było założeniem autorów przepisu, należałoby rozważyć jego korektę.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 2, w pkt 8 wyrazy „podczas wchodzenia lub przechodzenia przez jezdnię lub torowisko oraz na przejściu dla pieszych” zastępuje się wyrazami „podczas wchodzenia lub przechodzenia przez jezdnię lub torowisko, w tym również podczas wchodzenia lub przechodzenia przez przejście dla pieszych”;

- 2) W myśl art. 19 ust. 3a zdanie pierwsze Prawa o ruchu drogowym (art. 1 pkt 3 noweli), **kierujący pojazdem podczas przejazdu autostradą i drogą ekspresową jest obowiązany zachować minimalny odstęp** między pojazdem, którym kieruje, a pojazdem jadącym przed nim na tym samym pasie ruchu. Odstęp ten wyrażony w metrach określa się jako nie mniejszy niż połowa liczby określającej prędkość pojazdu, którym porusza się kierujący, wyrażonej w kilometrach na godzinę

Literalna wykładnia przepisu prowadzi do wniosku, że kierujący pojazdem podczas przejazdu autostradą i drogą ekspresową jest obowiązany zachowywać przez cały czas podróży po tych drogach określony, minimalny odstęp między pojazdami, podczas gdy chodzi zapewne o to, aby odstęp ten był **co najmniej** minimalny.

Poza tą kwestią, poniższa poprawka zapewnia spójność między ust. 3a oraz obowiązującym już ust. 3 w art. 19.

Propozycja poprawki

w art. 1 w pkt 3, w ust. 3a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Kierujący pojazdem podczas przejazdu autostradą i drogą ekspresową jest obowiązany utrzymywać co najmniej minimalny odstęp od pojazdu jadącego przed nim na tym samym pasie ruchu.”;

Maciej Telec

Główny legislator